

cióját, — de csak a konvenciókat. Sorsa szinte tragikomikusan zárul: életfornájának legnagyobb ellentétébe, a kispolgári világba torkollik. Szerelmes lesz egy többgyermekes, természetes özvegybe és feleségül veszi.

A második fiú, Sebestyén, a regény egyik központi alakja. Oxfordi diákévei alatt kikísérletez a maga számára egy megejtően bűbajos és fölényes terribile életformát, de ez a világa egy csapásra összeomlik, ahogy elmúlnak a korai ifjúság évei. Lady Marchmain őt igyekszik a leghevesebben megnyerni a maga számára, de Sebestyén minden erejével menekül anyja szándéka elől. Ez a menekülés taszítja rá a feltartóztatlan züllés lefelé zuhanó pályájára.

A legtöbbrétű az idősebb lánynak, Juliának élete. Fölényes, de rendkívül gyakorlatias természet, őbenne a legnagyobb a hajlandóság, hogv a polgári életformát elfogadhatónak találja. Ezzel a gyakorlatias hajlandósággal választja férjül Rex-et, a két világháború közötti emberét, majd politikusát. De amikor valóban benne kellene élnie férje világátársadalom kétes-múltú, törtető nézében, visszariad tőle, először egy művész iránti szerelemben, majd a vallásos misztikumban találva menekülést. Júlia végül is megérti és elfogadja Lady Marchmain szándékát, melyet egyébként anyja életében mindig közömbösen személt.

A legkisebb lány, Cordélia, észrevétlenül, különösebb fordulatok nélkül találja meg életének megoldását. Távol tartja magát a családi élet, majd a társasági élet örömeitől és önkéntes ápolónőnek jelentkezik a spanyol háborúba, majd a második világháborúban is részt vesz és ide már magával viszi nénijét, Juliát is.

A Marchmain család sokágú története elé jóleső távlatot ad az író. A regényt Ryder Károly százados beszéli el első személyben, visszaemlékezésként. Ryder nem tagja a családnak, de élete szorosan hozzáfűződik a Marchmainek életéhez, először Sebestyén iránti barátságán, majd Júlia iránt érzett szerelmen keresztül.

Az „Utolsó látogatás” tökéletes rajzát adja a főnemesség széttzüllő világajelentőségét csak akkor érzi igazán az író. Rendkívül élvezetes olvasmány és jelentőségét csak akkor érzi igazán az ember, mikor később gondol mondani-valóira. A magyar fordítás, mely kitűnően tolmácsolja Waugh hajlékony, végtelenül leleményes stílusát, Ottlik Géza munkája.

ALBERT CAMUS: KÖZÖNY. (Révai)

Az irodalmi körökben oly sok port felvert egzisztencialista regényírás iskolapéldája Albert Camus „Közönye”. Az egész mű olyan, mint egy hosszúlékzetű mondat, amelyben minden résznek megvan a maga helye, s amelyben egy zsinórmérték élével és pontosságával haladnak az események a végkifejlesztés felé, de amiből hiányzik az élet lüktető ereje, a színek, játék, a fény és árnyék örök küzdelme; s mindennek helyét a közöny foglalja el. — Hogyan jut el egy szürke, fantáziátlan kis ember minden különösebb ok nélkül addig, hogy ismerőseinek ellenségét — egy arabot — megöljön — ez a könyv lényege, de feleletet mégsem kapunk rá az írótól. A könyv valóban mintaszerű bemutatása annak, hogyan lehet az emberi nyomorúságról a legtökéletesebb közöny hangján beszélni és hogyan lehet az ésszerűtlent mégsem tenni ésszerűvé.

A haladó irodalom egészen mást kíván meg íróitól, mint a kedvetlen hangon elmondott, ilyesfajta történeteket. Gyergyai Albert egészen pontos munkája a fordítás. BARITZ KÁROLYNÉ

MATHIA KÁROLY: 104 MAGYAR NÉPDAL-INDULÓ. (Magyar Kórus.)

Különös dícséretet érdemel az a népdalnépszerűsítő munka, melyet a Magyar Kórus, az ország legjelentősebb zeneműkiadó vállalata a felszabadulás óta folytat. Az 1947-es könyvnapra Péczeley Attila *Dunántúli daloskönyvét*, télen a *Negyvennyolcas dallamok*-at, az idei könyvnapra pedig *Mathia Károly új munkáját, a 104 magyar népdal-induló-t* adta ki. Az új dalosfüzet, az úgynevezett „százas sorozat” legutóbbi könyve, néppenénk új dallamai közül a „menetelő” nótákat foglalja össze, ügyes válogatásban, népszerűsítő rendszerezésben. Ugy gondoljuk azonban, hogy ez az *alakzat nem eléggé korszerű; a táji daloskönyv* (Péczeley i. m.) ma már tökéletesebben tudja a népdalterjesztés feladatait teljesíteni. Éppen ezért a *Magyar Kórus alapvető feladatának tekintjük a „százas sorozat” táji daloskönyvekkel való folytatását! Legfontosabb lenne az alföldi daloskönyv kiadása: egyik sürgetésünk* (Puszták Népe. 1947:214.1.) és a „*Puszták Népe*” *elakadt törekvése* (u. o. 1947. jún. a borítólap belső fele) *is mutatja, hogy itt legnagyobb — a szükséglet.*

ÖKRÖS LASZLÓ